

Telefon številka 3040.

VOJNI INVALIDI

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posameznik na številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. Rokopis se ne vračajo Nepravilna pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani. — Št. Peterska vojašnica Telefon številka 3040

Kongres Udruženja vojnih invalidov v Dubrovnik

Vlaki in ladje so pripeljale iz vseh strani naše lepe Jugoslavije delegate Udruženja vojnih invalidov v Dubrovnik, kjer se je vršil letošnji kongres Udruženja.

Pozdravi in sprejemi so bili povsod izredno pristrni in topli in delegati vojnih žrtev so videli, da niso pozabljeni, da se jih narod spominja, stiska roke in pozdravlja.

Delegati slovenskega oblastnega odbora Udruženja vojnih invalidov: Štefe, Osana, Rus, Mlekuž, Kovač ter drugi naši tovariši, ki so se udeležili kongresa, so bili povsod pristrčno pozdravljeni, kot znani po svoji organizirano-

Pozivamo

invalidne in vdove iz Slovenjgradca in celega okoliša tamošnje Krajevske organizacije, da pridejo sigurno polnoštevilno na

izredni občni zbor,

ki se vrši v nedeljo, dne 17. julija 1933 ob 10. dopoldne v gostilni g. Debelaka.

Dnevni red:

1. Poročilo uprave.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo delegata Oblastnega odbora.
4. Sklepanje o nadaljnem obstoju Krajevske organizacije.
5. Event. volitve novega odbora.
6. Slučajnosti.

Ta list pošiljamo namesto vabil vsem vpisanim članom in članicam s pozivom, da se občnega zbora sigurno vdeležijo. Nihče naj ne ostane doma.

Delegat pride iz Ljubljane z vlakom ob 10. uri 15 minut.

Pridejo naj tudi vsi tisti, ki še niso organizirani; zato povejte drug drugemu, da naj se občnega zbora vsak udeleži. Seboj prinesite vse listine in članške knjižice.

*

Izredni občni zbor

se sklicuje pri Krajevni organizaciji udruženja vojnih invalidov v Konjicah in sicer se vrši v nedeljo, dne 9. jul. t. l. v prostorih gostilne Potočnik, poleg cerkve v Konjicah, ob 9. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Otvoritev in poročilo funkcionarjev.
2. Glasovanje o absolutoriju.
3. Volitve.
4. Poročilo delegata.
5. Slučajnosti.

Na ta občni zbor vabimo vse redne člane in članice, neobhodno potrebno pa je, da se ga udeležijo tudi vsi bivši vpisani člani in članice, da obnove članstvo in slišijo važna poročila.

Pridejo naj tudi tisti, ki do sedaj še niso bili člani.

Vabi se tudi bivši predsednik in oblastni poslanec tov. Bruderman.

Občnega zbora se udeležijo delegat Oblastnega odbora iz Ljubljane, ki bo poročal o današnjem vprašanju in vseh važnih zadevah.

Vsak naj prinese seboj člansko knjižico in svoje invalidske listine.

Pred občnim zborom naj vsi plačajo ali obnove članarino in naročnino za list. — Da vsakega posebej povabimo, smo poslali vsem, ki so bili nekdanj vpisani, to številko našega lista. Obvestite pa še druge svoje znanee in prijatelje, da bo udeležba polnoštevilna in ne bo na občnem zboru nikogar manjkalo.

sti, odločnim zahtevam za izboljšanje invalidskega zakona in razmer sploh.

V petek 2. junija je zasedal plenum Središnjega odbora celo popoldne. Pripravljali so vse potrebno za kongres, pregledali delovanje Središnjega odbora in pripravljali predloge.

V soboto 3. junija je ob pol 10. uri dopoldne predsednik Središnjega odbora tov. Nedić otvoril delegatsko anketo, ki naj pretresa, pregleda in prouči vse predloge in načrte za prihodnje delovanje Udruženja.

Ta delegatska anketa, ki je imela že značaj kongresa, je bila prav živahna.

Tovariš Nedić je pozdravil navzoče in med drugimi rekel: »Ta kongres je odraz množic vojnih invalidov, njihove volje in delavnosti na organizacijskem polju. Naj bo ta kongres dostojen reprezentant junakov-vojnih žrtev. Kritika naj bo objektivna, naj se dotika vseh stvari, ki so potrebne, a stvarjem, ki niso važne, naj se izogiba.

Oglašali so se nekateri delegati, ki so poudarjali, da si moramo vse jasno povedati, kar nam ni prav. Prišlo je tudi do majhnega prerekanja, kar je že nekdanja metoda prejšnjih funkcionarjev Središnjega odbora silila na dan, to je, da zaščitijo svoje osebne interese. Ali ogromna večina delegatov je enodušno povedala, da je konec slepomišenja in raznih »podval«. Zborovanje je dobilo življenjsko gibčnost in valovanje in čutila se je povsod zdrava misel delegatov, Udruženje čimbolje utrditi in uveljaviti.

Ker so bila za kongres na dnevnem redu pravila, poroča predsednik tov. Nedić, da je že včerajšnji plenum sklenil, da se ta točka vzame z dnevnega reda. Naj pretresa pravila širši Središnji odbor in naj jih potem oblastni odbori pregledajo in stavijo svoje pripombe. Pridejo naj potem na prihodnji kongres. Do tedaj pa ostanejo v veljavnosti sedanja pravila. Prihodnji kongres bo ob priliki posvetitve Invalidskega doma.

Preide se na debato o poročilu, ki je bilo izdano v brošuri.

Vname se živahna debata. Tov. Madjarac čita svojo kritiko o poročilu, posebno, kar se tiče finančne strani, čes, da je premalo jasno.

Tov. Nedić pove, da bi se dala finančna stran poročila podrobneje napisati, ali — zadeli bi enega naših že mrtvih funkcionarjev. Ali naj to naredimo? Ali bo s tem kaj izboljšano? Sicer pa je bilo to poročilo podano na lanskem kongresu. Komisariat, ki je bil, je delal, kakor je minister socialne politike zahteval. Če je bilo to v korist invalidov? ... Naj povedo delegati.

Tov. Nedić konkretno dokazuje vso neosnovano kritiko Madjarcevo in iz teh dokazov se je videlo, da je Središnji odbor delal mnogo in uspešno in da je baš on tisti, ki je izboljšanje invalidskega zakona spravil v pravi tir in ki bo kmalu uzakonjen.

Tov. Nedić poudarja, da je Središnji odbor in on za zadrage. Ali ne za takšne, kakršne so se sedaj vodile, kjer se je denar izdajal, da nikdo ne vé ne kam in zakaj.

S števkami je dokazal, da si je tov. Madjarac izbral slab dan, da bi nekaj očital Središnjemu odboru. Videlo se je, da je Madjarac s svojo kritiko hotel doseči vse nekaj drugega, a se mu ni posrečilo.

K debati so se oglašali še razni delegati, ki so pokazali pravilnost stališča Središnjega odbora. Videlo se je, da je bilo nekaj delegatov, ki so hoteli kovati železo v Središnjem odboru, kakor so

delali to prejšnje čase, pred komisariatom. Ali ogorčenje ogromne večine delegatov, ki so zborovanje oživel v živahno in ostro atmosfero, je rodilo svoje. Vsak delegat je vedel, da je Središnji odbor celota močnega Udruženja in tisti, ki hočejo rovariti, mu žele propast.

Posebno konkretno poročilo in kritiko je podal delegat tov. Mrvaljević. Markantno je pokazal, kako so gotovi člani tedanjega odbora postopali v škodo Udruženja in zadrage. Pogrešno knjiženje je bilo na dnevnem redu. Tako se je pol milijona Din, ki so bili dani v letu 1927, vknjižilo v juniju v letu 1926. Torej nazaj, da so tako krili primanjkljaj, ki je nastal za nepravne svrhe. Denar, ki se je prejel za določene svrhe, se je izdajal za vse druge reči. In ti nesposobni ljudje niso bili toliko korajžni, da bi priznali pogreške, nego hočejo kritizirati sedanj Središnji odbor. —

Burno ploskanje in odobravanje je motilo poročilo.

Tov. Mrvaljević je hotel še drastičneje pokazati več slučajev, ali predsednik tov. Nedić sam je posegel vmes in zaključil debato.

Poročilo je bilo sprejeto.

Tudi poročilo financ se prečita in sprejme. Bil je podan predlog, da se dá sedanjemu odboru absolutorij.

Oglašovan je bil absolutorij soglasno.

S tem je bila delegatska anketa kot del kongresa, končana.

V nedeljo 4. junija 1933 ob 9. uri se je začel kongres v mestnem gledališču.

Otvoritev je bila slavnostna, mogočna, silna, da se je človek čutil ponosnega, da je vojni invalid.

Tov. Nedić je otvoril kongres in pozdravil v imenu zborovalcev zastopnika kralja, g. polkovnika Vučinića. Vsi zborovalci so vstali in zaklicali trikratni »živi!«

Nato je sledila dolga vrsta pozdravov raznim zastopnikom oblasti in korporacij. Najprvo se je zahvalil mestu Dubrovniku za veličastni sprejem in gostoljubnost, katero je izkazalo vojnim veteranom.

Nadalje je pozdravil odposlanca ministrstva vojske in mornarice, ministrstva prosvete, ministrstva za notranje zadeve, ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, predstavnika Ciamac, francoskih solunskih borcev, narodne odbrane, udruženja četnikov, dobrovoljcev, Kolo srpskih sestara, Sokola, Društva Kneginje Ljubice in Zorke, ter vseh ostalih društev in korporacij, ki so zastopane na kongresu.

Po pozdravih se je oglašil zastopnik ministrstva socialne politike, ki je toplo pozdravil zborovalce v imenu ministra Puclja in izrazil želje za uspeh v nadaljnem delu. Poročil je, da je dobil telefonično sporočilo, da je kralj na predlog ministra odlikoval invalide, ki so zaslužili velike zasluge. Čita ukaz.

Nato je poročal o dopolnitvi invalidskega zakona. Poudaril je, da je Središnji odbor in s tem Udruženje vojnih invalidov podal predloge za izboljšanje zakona in delal na tem, da se uzakonijo. Ti predlogi, ta novi zakon je sedaj dospel tako daleč, da stoji pred finančnim ministrom, kjer se že končuje proučevanje finančnega efekta. Glede invalidskega doma v Beogradu izjavlja, da dela odbor za zgradbo najenergičnejše v sporazumu z ministrstvom soc. politike in nar. zdravja, ter bo v nekaj mesecih izvršil projekte in potem gradbo.

Govoril je nato senator g. Mičić, zastopnik Dubrovnika.

Zastopnik invalidske internacionale je pozdravil kongres v imenu internacionale »Ciamac« Avstrijec g. Josef Bosch. Govori o grozotah vojne, ki bodo, če izbruhne nova vojna, grozote ljudstva, zato smo proti novim grozotam. In mi, ki smo telesno in duševno vse to pretrpeli, smo proti vojni. Preprečiti se mora, razorožitev se mora izvršiti in to pod kontrolo invalidske internacionale. Barbarstvo, ki se je sedaj zgodilo v Nemčiji, je našo organizacijo v Nemčiji uničilo. Vendar se hitlerizmu ne bomo podali. — Govoril je še kot Avstrijec. Stali smo v vojni drug proti drugemu kot sovražniki. A ne po svoji krivdi. — Tisti, ki so to zakrivali — Avstro-Ogrske ni več. Avstrijsko ljudstvo pa z ljubeznijo gleda na Jugoslavijo in vsako leto odpošlje nad 500 svojih otrok na obalo Jadranskega morja.

Krasen govor je imela zastopnica Kola srbskih sestara, Delfa Ivanička. Tako toplo, nežno, vzpodbudno je govorila, da se je zdelo, da so v dvorani zacvetele rože in da božajo lica vojnih žrtev. Njene mehke besede so bile sedaj kakor besede materinske, sedaj kakor besede sestrske, sedaj kakor besede ljubeče žene, sedaj kakor besede dragega dekleta, ki pripenja dragemu šopek za klobuk. Oči nekdanjih borcev so se svetile, v njih so se pojavljale solze in rosile po izmučenih licih nekdanjih borcev. Bile so to solze bolečin, solze uteha, solze ljubezni, solze radosti in sreče.

Draga sestra zastopnica Kola srbskih sestara, hvala ti, in pristrčen pozdrav za tvoj gozd, tako topel, mehak in srečo noseč.

Govorili so še drugi in nazadnje se je tov. Nedić zahvalil vsem prav pristrčno.

Prešlo se je na dnevni red.

Tov. Nedić je predlagal, da si naj kongres izvoli predsednika, ki bi naj bil domačin tov. Drago Veljko Kojić. Vsi so dvignili roke; sprejeto.

Izvoljeno je bilo še ostalo predsedstvo. Predsednik je prečital došle brzojavke in pa besedilo brzojavk, ki se imajo odposlati. Odposlana je bila sledeča brzojavka

Njeg. Velič. Kralju Aleksandu I.

»Vojni invalidi Kraljevine Jugoslavije, zbrani na svojem desetem rednem kongresu v Dubrovniku, smatrajo za svojo sveto in prvo dolžnost pozdraviti svojega Vzvišenega zaščitnika, Visokega kuma invalidske zastave in prvega člana odbora za zgradbo invalidskega doma, zahvaljujoči se iz vsega srca za velikodušno pomoč in pažnjo, katero ukazujejo svojim vojnim invalidom.

Zvesti in vztrajni v službi svojemu dičnemu Kralju in Domovini, kličejo iz globine duš: Naj živi Nj. Vel. Kralj Aleksander! Naj živi dinastija Karadjordjevičev!

Izvoljen je bil še verifikacijski odbor, odbor za prošnje in pritožbe in kandidacijski odbor.

Nato je bil kongres prekinjen in se je zopet začel ob 4. uri popoldne.

Verifikacijski odbor je podal svoje poročilo. Prišlo je do bojnega glasovanja. Verifikacijski odbor je bil glede enega sarajevskega mandata v dvomu. Podani so bili trije predlogi glede tega mandata. Sprejet je bil z večino glasov predlog Središnjega odbora, ki je bil za priznanje tega mandata. Burno odobravanje je napolnilo gledališko dvorano. Slišali so se klici: »Proč za desidenti!«

Ostala poročila so se, kakor na delegatski anketi, vzela z veliko večino ali celo soglasno na znanje. Pokazalo

se je pa tudi tu, da so vseeno, kljub porazom, nekateri ribarili v kalni vodi in so ovirali potek kongresa. Za trenutek je bilo videti, da se bo kongres zajedel v malenkosti in nevažne razprave. Ali spontano je vzplamtel pri veliki večini zborovalcev odpor in — potek kongresa je šel zopet svojo ustvarjajočo pot.

Pri proračunu za bodoče leto — je pač denarno vprašanje — so se zopet poskušali oglašati nekateri iz nekdanjih dni. Ali zborovanje je šlo preko njih in proračun je bil sprejet.

Prišlo se volitve. Predlog: »Nedić naj bo predsednik.«

Burno ploskanje oglašava vso dyorano. Samo nekoliko nekdanjih začude-no gleda to spontanost.

V upravni odbor: tov. Dušan Grubić, Milutin Mrvaljević, Dušan Tomić, Dragutin Jović, Dragutin Ranković, Vlada Jakovljević, Ivan Glišić in Voja Kovačević.

Namestniki: tov. Djura Šapinac, Borivoje Antonović, Milan Milijašević in Blagoje Djoković.

Nadzorni odbor: tov. Ilija Trifunović, Birčanin, Dragoljub Djurković, Pavle Jovović in Dragoljub Lješević.

Namestniki: tov. Borivoje Ivković in Djordje Colić.

Sledili so predlogi in pritožbe:

1. Mustafa Čaja govori o težkih razmerah v njegovih krajih in velikih materialnih žrtvah za organizacijo Krajev-nih odborov. Želi, da se v resoluciji za-hteva sprememba invalidskega zakona.

2. Rāmo Karamelimečević se prito-žuje nad slabim zaposlovanjem invali-dov; zahteva, da se predvideno v no-vem inv. zakonu čimprej izvede in želi, da se Središnji odbor še naprej tako za-vzema za invalide.

3. Stevan Savić zahteva čimprejšnje zboljšanje invalidskega zakona ter se zahvaljuje Središnjemu odboru za uspeš-no delo.

4. Zdravko Radojević predlaga od-pravo poštnih taks za invalidsko Udru-ženje, ki ga močno obremenjuje, ven-dar pa naše organizacije opravljajo skoro samo državno administracijo. — Proši, naj se kongres spomni tudi raz-vitja zastave Jadranske straže v Bi-tolju.

5. Veljko Krenić zahteva staviti v resolucijo, da se čl. 17 invalid. zakona strogo izvaja.

6. Marko Marković predlaga, da naj se do leta 1935 odlože volitve oblastnih odborov, kar kongres odbija.

Nato je bila sprejeta

Resolucija:

Delegati invalidskih organizacij Kra-ljevine Jugoslavije, zbrani na svojem 10. rednem kongresu v Dubrovniku so premo-trili s svojimi diskusijami na pod-lagi referatov ter Središnjega odbora ob-čo situacijo, v kateri se nahajajo vse žrtve vojn brez razlike, in odločili:

1. Poslati preko svojega Središnjega odbora protest kraljevski vladi, zakaj se je dovolilo, da je preteklo dobro leto dni od obetani, da se bodo težke od-redbe invalidskega zakona iz leta 1919 popravile zakonitim putem in ublažile, ker so invalidi, katerim so odvzete pra-vice po prejšnjem zakonu, nahajajo v bedi, kakršni ni mere.

2. Zaprošiti kraljevsko vlado, da z najnujnejšimi finančnimi žrtvami izvrši čimprej korekturo zakona, da se ne bo v najsigurnejšem patrijskem ele-mentu ukoreninila vera, da je pripuščen na milost in nemilost javnosti in ušice.

3. Zaprošiti kraljevsko vlado, da iz-posluje pri prometnem ministru opro-ščenje poštnih in denarnih taks invalid-škim organizacijam, ki s svojim delom olajšujejo posle državni administraciji in prepričujejo mnoge težkoče in ne-sporazumljenja, katera bi bila nezbež-na, ako ne bi bilo posredovalca — in-validskih organizacij. Nemogoče je za-htevatiti od naših siromašnih organiza-cij, da plačujejo vse te takse, ker so njihovi člani materialno tako siromašni, da jih organizacije oproščajo celo člana-rine.

4. Zaprošiti kraljevsko vlado, da z razpisom opozori vse svoje področne organe na izvrševanje §§ 24, 25, 26 in 27 invalidskega zakona od 4. julija 1929, kjer se odreja na vseh mestih prven-stveno po njihovih sposobnostih zapo-slovati vojne invalide. V nasprotnem slučaju naj se izrekajo kazni po pred-

pisih § 26 istega zakona v korist na-rodnega invalidskega fonda.

5. Kongres šmatra za posebno dol-žnost, da se v imenu vseh invalidov toplo zahvali kraljevski vladi, ker je rešila definitivno vprašanje invalidske-ga doma ter ga prenesla na Središnji odbor Udruženja vojnih invalidov. V znak velike hvaležnosti nalaga kongres Središnjemu odboru, da ureže imena članov kraljevske vlade v spominsko ploščo, katera bo v bodočem domu ve-dno spominjala pokolenja na velike pri-jatelje invalidov. Kongres pri tej priliki opozarja na zasluge ministra socialne politike in narodnega zdravja, g. Ivana Puclja, ter mu izraza svojo toplo za-hvalo.

6. Kongres izjavlja, da bodo invalidi verni prošlosti, ostali do konca svojega življenja iskreno vdani svojemu Kralju in Domovini, toda polagajo na dušo kraljevski vladi, da usliši njihove pro-šnje ter jih čimprej sprovede.

Predsednik tov. Nedić predlaga, da bi mogel izvesti akcijo za ujedinenje vseh bojovniških organizacij z Narodno odbrano skupaj v eno Zvezo bojovni-kov, v kateri bi vsaka organizacija ob-držala svojo individualnost.

Kongres je to soglasno sprejel.

Tov. Nedić se zahvali za zaupanje, še vedno burno pozdravljan.

Po daljšem odmoru se je izvedla vo-litev ožjega Središnjega odbora. Izvo-ljeni so bili:

Tako se je končal kongres. Lep, au-toritativen kongres Udruženja vojnih invalidov.

Napaka, ki se je naredila na pred-konferenci, ko se je poročevalca tov. Mrvaljevića prekinilo, ko je hotel kon-kretno pokazati tiste, ki so kopali grob Udruženju, se je nekoliko zabilasala. A če bi Mrvaljević govoril — in škoda je, da ni govoril — bi bili v prah zmleti vsi, ki že dalje časa ovirajo napredek.

Kako bomo najbolj poživeli organizacijo.

Ako hočemo imeti res vzorno in delavno organizacijo, moramo vsi skrbeti za njo.

Glavno je, da morajo delovati v or-ganizaciji izvoljeni funkcionarji, in da članstvo izpolnjuje svoje dolžnosti.

Ako se to oboje izvršuje, mora biti dotična organizacija živahna, delavna in močna. V prvi vrsti se morajo zanimati za vsako stvar odborniki, tajniki pa za podrobno delo s članstvom.

Vsak tajnik mora biti v stalnem sti-ku s članstvom. Nikdar ne sme delati tako, da posluje le, ako se član ali člani-ča zglasi, drugače pa ga pusti tudi celo leto v nemar.

Tajnik mora članstvo povabiti, skli-cati v sporazumu s predsednikom članske sestanke, informirati ga o vsem va-žnem in mu tudi storiti kar je potreba.

Na ta način je potem organizacija živahna. Tako pa se godi, da člana vidi samo od enega do drugega občn. zbor-a. Po deželi prihajajo ljudje navadno ob nedeljah k maši od daleč naokoli. Ob takih prilikah po maši, bi se dalo lahko dosti potrebnih sestankov. Nekateri od-bori po mesto da bi vse to storili, na-pravijo po par sej v letu, posebno kadar so podpore, potem je pa že vse oprav-ljeno.

Volje je treba. Če odbor člana ne pozove in ne vpraša, potem se tudi član ne odzove, ako slučajno nima potreb in nevarnosti.

Treba pa je organizacijo tako vzgo-jiti, da tudi druga zavest zanjo vzbudi zanimanje.

Koliko bi se preprečilo napak in za-mud, ako bi bilo članstvo bolj v stalnem kontaktu s predstavniki svoje organiza-cije.

Kaj pa članstvo? Tudi ono ima neke svoje dolžnosti. Ne gre, da se pusti sa-mo cukati in ne pride drugače blizu, pač pa se je treba čim večkrat oglašati pri tem ali onem odborniku, zlasti pa pri tajniku. Tudi se ne sme pustiti za vsako članarino opominjati.

Da bi te članarine ne mogel kdo v celem letu plačati, je neverjetno.

Ako bi se res zanimal, bi dal enkrat 2 Din, drugičkrat 3 Din itd., samo ako bi bila res zavednost in dobra volja.

Članstvo pa ima dolžnost, da tudi prihaja, kamor je pozvano. Biti član, pa se ne udeležiti, kadar organizacija kliče, je zanikrnost in nesolidarnost.

Ako organizacija slučajno potrebuje apelov, protestov itd., ali hoče sam taj-nik vpiti? Ali naj sam sebi govori in po-jasnjuje?

Zelo slab je pojem: če nič ne dobim, pa tudi ne grem zraven!

Ravno tak se mora najbolj zanimati, da bo eventuelno kaj zopet dobil. Kdo pa se vleče za nov invalidski zakon, kdo izdeluje načrte in predloge in kdo inter-venira in se poteguje? Ali predsedniki, tajniki itd. samo za se?

Vsak član pa je tudi dolžan, da o-po-minja druge in jim pomaga, ako niso sami dovolj zavedni.

Ako se bo vsak držal teh obrazlo-ženih nalog, bodo naše organizacije zelo močne in med prvimi. Ne smemo misli-ti, da so sedaj ravno slabe in da pešajo,

pač pa moramo priznati, da bi bile lahko mnogo boljše.

To je čisto lahko in nihče še vedel ne bo, da bi ga to delo kaj zadrževalo, ako bo točno izpolnjeval pogoje organi-zacije. Samo ni treba trpeti zaspanosti in mrtvila.

Na eni strani odbori, na drugi strani pa članstvo naj stori svoje, potem boste videli, kako lepe organizacije bomo imeli in koliko bodo lahko storile za članstvo.

Za invalidski zakon.

Že jeseni, meseca oktobra, je naš Središnji odbor predložil načrt spre-memb invalidskega zakona, ki ga je iz-delalo naše udruženje. Napravljen je vse mogoče intervencije in tudi javne apele iz zborov in invalidskih prireditiv. Ni ga faktorja, kateremu ne bi bile inva-lidske razmere neznane, pa tudi vsa jav-nost je za naše zahteve.

Tudi oni, na katerih je naše vpraša-nje ležeče, nam vedno priznavajo, da so naše želje upravičene in da je zbolj-šanje vprašanja vojnih žrtv nujna po-treba.

Iz poročila o kongresu v Dubrovni-ku vidimo, da je ministrov zastopnik izjavil, da je vprašanje zboljšanja inva-lidskega zakona pred koncem prouča-vanja finančnega efekta.

To nam mora dati upanje, da se na tem dela in da se bodo naše želje slej-koprej uresničile.

Omeniti moramo, da je dne 10. t. m. pri zasedanju narodne skupščine spro-žil invalidsko vprašanje narodni poslan-es dr. Košeljević.

Interpeliral je g. ministra socialne politike in narodnega zdravja in zahte-val, da se narodni skupščini čimprej predloži predlog, s katerim bi se zado-voljile upravičene zahteve vojnih žrtv po njihovem predloženem načrtu.

G. poslanec je rekel:

Znana je stvar, gospodje, da je bil prvi invalidski zakon najboljši. Ta načrt je bil izdelan po najprikladnejših zak-onih, ki so do tedaj obstojali v Evropi. Bil je v glavnem dobro izdelan po pri-likah v naši državi, toda je trajal zelo kratko dobo. Po našem starem običaju se je pojavila revizija, toda ne za zbolj-šanje, temveč poslabšanje. Ta zakon je popravljen, tako da je čisto izigran ves smisel zakona o invalidih.

To je torej morala, s katero se je za-konodavstvo o invalidih do danes pe-čalo. Mislim, da narodna skupščina ne-glede na to, kdo je predstavnik kakega kluba in skupine, uvideva vso nepravilnost napram invalidom, zato se na-dejam, da se bo ta moj predlog sprejel kot nujen, da se bo naša največja po-vojna sramota vendar enkrat popra-vila.

Splošno ploskanje.

Podpredsednik je odgovoril, da bo na bodoči seji podan odgovor, ako se sprejme nujnost tega vprašanja.

Kakor vidimo, se dela, toda pred-videm moramo pojmiti, da je to vpraša-nje z ozirom na današnje težke razme-re težko rešiti. Vendar pa smo prepri-čani, da se nam lahko mnogo nudi in stori.

V miru k svobodi.

V »Prager Presse« z dne 14. t. m. izvaja člankar nekaj misli o gorenjem je imel na veliki petek svoje slav-vprašanje. Češkoslovaški »Rdeči križ« je imel na veliki petek svoje slavnos-tno zborovanje. Člankar pravi, da se mora vsaka institucija, ki živi, gibati s svojimi novimi mislimi v dinamiki do-godkov oziroma razvoja. Parola letoš-njega slavlja je bila »čistost nad vse in povsod! Več zaupanja in vzajemna po-moč!« To so gesla, ki jih slišimo vsak dan ter se nanašajo lahko na zunanost ali pa na moralno stran...

Medsebojna bojazen preveva du-hove. Ne mislimo več na desetletja, marveč le na dneve. Kar je danes res-nica, jutri ni več. Nevarna fluktuacija gible socialno morje sveta, države se stresajo v svojih temeljih in ljudje gra-de barikade ob mejah in carinske zi-dove med svoja prebivališča. V srcu Evrope, ki je za izgraditev svobode v več kot enim stoletju žrtvovala toliko navdušenja in toliko trpljenja, postaja ta misel najbolj zaničevani pojem in nov val beguncev se zliva preko mej držav. Varnost posameznikov in varnost držav kljub naporom najpametnejših glav Evrope ni zamachena. Pred petnajstimi leti so državniki in filozofi reorganizirali svet v duhu pravice. Po petnajstih le-tih so že zopet države in ne samo ena — v katerih se povečuje samo oblast in ki naj bo edini vladajoči faktor.

Svet kliče po zaupanju. Toda precej časa sme samo upati. Upati in si med seboj pomagati ter lajšati bedo, ki je nastala zaradi pomanjkanja zaupanja. Milijonska vojska nezaposlenih živi tam nekje pod površino pravega življenja in redko prodre solnčni žarek v zakotje bede, sramotilne, z nikakršnimi grehi povzročene, svet in njega voditelje sra-moteča beda. Skoraj postajamo prazno-vern in si jamemo domišljati, da nam določajo usodo elementarne sile. Pozabl-amo pri tem svojo lastno krivdo, da smo prepodili človečnost in naravni razum...

Misel zahodnih dežel, ki je tako bo-gata na inspirativnih silah, ki vodijo človeštvo k blagostanju, mora biti: Mi-sel nikdar zastarane svobode!

Prizadetim po redukciji.

Vsi smo prizadeti po svetovni vojni, posebno kruto je zadelo bolnike.

Zato si štejem v dolžnost, da spod-budim sotrpine k vztrajnosti, da si pri-borimo odvzete pravice, katere smo ne-utemeljeno izgubili!

Za te pravice smo žrtvovali zdrav-je, zato upajmo, da bo tudi domovina za žrtve žrtvovala kar je potrebno. Naj se zboljša težek položaj, v katerem se nahajamo. Zato prosimo popolnoma upravičeno!

Da pa zamoremo zahtevati kar nam pripada, se moramo strniti v eno fronto potom naše organizacije, ker le ona bo mogla izvojevati naše pravice.

Kajti ako pogledamo življenje posa-meznega, je nemogoče vztrajati brez vsake zaščite.

Že l. 1925. se je zavrglo, kar ne spa-da pod zaščito. Kdor ni sodnijsko doka-zal, da izhaja hiba iz fronte, se ga je že takrat reduciralo. Torej je nadaljna redukcija popolnoma neutemeljena. Vzemi-mo, da je že težko preživljati sebe in družino kot zdrav član človeške družbe. Kako pa zamore živeti 60% in večji in-valid brez zaščite? Večina teh prizade-tih je fizično in duševno uničena. Zakaj se tirja od invalidov kuluk kot od zdra-vih članov? Tak človek vendar ni za delo na cesti, odkod pa vzeti, da bo pla-čeval?

Torej zavedni tovariši in tovarišice, zbudite se, strnimo se v vrste sotrpinov v organizacijo, da gremo skupno naprej v borbo za življenje! Še večja je potre-ba, da si v slogi napravimo pot do pra-vic za naše potomstvo, da nam počasi ne umira, kakor mi!

Ker smo že toliko žrtvovali, bomo še toliko, da bo vsak in vsaka redni član in članica in izvršil svojo dolžnost sebi, svojemu naraščanju in organizaciji. Da si ni lahko odtrgati vsote vsak čas je raz-umljivo, vendar moramo vztrajati!

Torej tovariši in tovarišice, stopite v vrste, da skupno zakličemo iz enega grla: Dajte nam kar nam gre, vsi ima-mo pravico do življenja!

60% voj. Inv. bolnik.

Nekaj podatkov glede dohodkov monopola.

»Glasnik«, trafikantski list, prinaša statistiko o monopolskih dohodkih, iz katere posnemamo tudi nekaj, kar bo predvsem zanimalo naše invalide trafikante.

V budžetnem letu 1932/33, t. j. od 1. aprila 1932 do 31. marca 1933, so znašali celokupni monopolski dohodki 1.894.290.188 Din napram 2.133.527.462 Din v prejšnjem letu. Dohodki so bili tedaj za 239.237.274 Din manjši.

Sam tobak je prinesel od gornjih celokupnih dohodkov 1.346.114.307 Din napram 1.591.410.689 Din v prejšnjem letu, torej 245.296.382 Din manj.

Dohodek od soli pa je znašal 216 milijonov 230.931 Din, in sicer 2.039.016 Din več od prejšnjega leta.

Tudi od petroleja je znašal dohodek 127.853.365 Din, napram prejšnjemu letu 120.917.601 Din, torej za 6.935.764 Din več.

Vžigalice so prinesle 100.772.014 Din, prejšnje leto pa 114.244.594 Din, torej 13.472.579 Din manj.

Papirčki za cigarete so prinesli 48.532.703 Din napram 72.537.673 Din v prejšnjem letu, torej za 24.004.970 Din manj.

Razni dohodki pa so bili večji, in sicer znašajo 53.786.864 Din napram 19.224.888 Din v prejšnjem letu, torej za 34.561.876 Din več.

Takse (koleki) so znašale 1.035 milijonov 966.482 Din.

Ta pregled kaže, da je dohodek od tobaka padel, kar je pripisovati krizi, tako da se morajo ljudje tudi pri kajenju omejiti.

Seveda se s tem slabša tudi položaj trafikantov. Zato se pritožujejo nadalje.

Ako vzamemo letnih bruto dohodkov samo od tobaka in vžigalic 1.425 milijonov 419.020 Din in odračunamo okoli 300.000.000 Din, kolikor znaša izvoz tobaka v inozemstvo, tako prodajo vsi trafikanti za okoli 1.195 milijonov dinarjev tobaka, vžigalic in papirčkov na leto.

Vseh trafikantov v državi je okoli 40.000, zato ne pride niti 15.000 Din letnih bruto dohodkov na enega.

Kljub temu pa se dovoljujejo nadaljnje trafike na vsak korak. Ako se odračuna stroške trafikantov, je videti, da

prav malo zaslužijo. Seveda se ne sme vzeti enake dele za vse, ker nekateri imajo boljšo prodajo, vendar pa je na ta način pri nekaterih, in to v veliki večini, še manjša od gornjega deleža dohodkov.

Zato žele trafikanti, da se njihov položaj izboljša in da izide čimprej nov pravilnik, ki se pripravlja že 3 leta.

Tudi mi vedno poudarjamo, da bi bilo treba predvsem trafike omejiti in jih dati samo vojnim žrtvam, ki bi potem lažje živele in bi ne bile odvisne samo od državne pomoči.

Kopališko zdravljenje oficirjev invalidov.

Pod St. br. 17.275 je objavil g. minister socialne politike in narodnega zdravja:

Na predlog Središnjega odbora Udruženja vojnih invalidov je g. minister socialne politike in narodnega zdravja izdal rešenje dne 23. maja t. l. pod St. br. 17.275, s katerim je soglašala tudi glavna kontrola, da se oficirjem osebnim invalidom daje denarna pomoč za kopališko zdravljenje v tem letu, in sicer: oficirjem invalidom I. skupine 1200 Din (za zdravljenje v kopališču, katerega odredi zdravnik), invalidom oficirjem od II. do IX. skupine; oženjenim po 900 Din, neoženjenim pa po 700 Din.

Prejeta podpora se izkazuje s potrdilom odrejenega kopališča, da je oficir invalid resnično bil 21 dni v zdravljenju, v slučaju pa, da porabo podpore ne izkaže, izgubi pravico do vsake nadaljnje podpore za kopališko zdravljenje.

Kredit za kopališko zdravljenje invalidov v tem budžet. letu znaša 300 tisoč dinarjev in se ne bo v nobenem slučaju zvišal.

Prošnjo za to podporo je treba vložiti neposredno ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja. Priložiti je treba zdravniško spričevalo državnega zdravnika z izjavo, katero kopališče je predlaganemu potrebno, spričevalo pristojne oblasti o imovinskem in družinskem stanju ter izvršljivo rešenje višjega invalidskega sodišča v poverjenem prepisu.

Ministrstvo pošlje denar po poštenu čeku na njegov naslov.

Kopališko zdravljenje.

Kraljevska banska uprava dravske banovine je razglasila:

Po razpisu ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje od dne 30. maja 1933, St. br. 14.996, se bo tudi letos vršilo kopališko zdravljenje vojnih invalidov po načinu, ki je veljal tozadevno v prejšnjih letih.

Pravico do brezplačnega zdravljenja imajo samo osebnih vojni invalidi do vključno čina narednika, in sicer:

1. Vsi vojni invalidi za vse rane in poškodbe, zaradi katerih so bili priznani za vojne invalide, kakor tudi za poznejše komplikacije, ki bi se pojavile kot njih posledice;

2. vojni invalidi I., II., III., IV., V. in VI. skupine tudi za one bolezni, ki so jih dobili tekom življenja.

Vojni invalidi, ki hočejo izkoristiti to ugodnost, morajo pristojni politični upravi (sreskemu ali mestnemu načelstvu, sreski izpostavi) predložiti nekolkovano prošnjo ter prošnji priključiti naslednje priloge:

a) Overjen prepis rešenja višjega invalidskega sodišča, da mu je prisojena invalidnina po invalidskem zakonu od dne 4. julija, če takega rešenja še nima, mora priložiti potrdilo Dravske finančne direkcije, da ni reducirani in da še prejemajo invalidnino.

b) Vojni invalidi, ki ne prejemajo invalidnine zaradi previsokih davkov, (§ 99 invalidskega zakona), morajo predložiti potrdilo finančne direkcije, da jim je invalidnina ustavljena samo zbog previsokih davkov.

c) Vojni invalidi, ki niso prevedeni po odredbah novega invalidskega zakona, toda imajo pravico do brezplačnega zdravljenja po § 113 tega zakona, morajo predložiti overjen prepis sodnega sklepa o prevebri po odredbah invalidskega zakona iz leta 1925.

č) Vojni invalidi VII., VIII. in IX. skupine ter vojni invalidi, navedeni v predhodnem odstavku, morajo razen že navedenih listin predložiti še overjen prepis invalidskega uverenja o zadnjem zdravniškem pregledu, iz katerega je razvidna diagnoza in stopnja nesposobnosti.

Pristojna politična uprava je dolžna, da prosilca takoj po prejemu prošnje, opremljene s spredaj navedenimi dokumenti, predstavi državnemu ali samo-

upravnemu zdravniku prosilčevega stalnega bivališča, kateri ga mora pregledati in oddati potrdilo o pregledu s svojim mnenjem, če je prosilec v resnici zdravljenja potreben in kje. Zdravnik mora uvazevati točko I. in 2. tega razpisa. Povodim oddaje mnenja, kam naj se invalid pošlje na zdravljenje, se naj uvazuje, da se bo kopališko zdravljenje vršilo predvsem v invalidskem domu v Toplicah pri Novem mestu, v drugih kopališčih pa le tedaj, če bo za to dovolj sredstev na razpolago.

Politična oblast je dolžna, da vse prošnje, za katere je zdravnik oddal mnenje, da je zdravljenje potrebno, nemudoma dostavi kraljevski ban. upravi, ki bo izdala ustrezno rešenje.

Vse prošnje po tem razpisu je smatrati za zelo nujne (glej § 97 invalidskega zakona). Kopališko zdravljenje se bo namreč predvidoma pričelo že začetkom meseca julija in končalo koncem avgusta, zato se prekasno predloženih prošenj ne bi moglo obravnava v letošnjem letu. Na nujnost je treba županstva še posebej opozoriti, kakor tudi na to, da je treba prednji razpis priobčiti prav vsem invalidom.

Začetek zdravljenja se bo razen tega objavil še v dnevnikih.

Po pooblastilu bana, načelnik oddelka za socialno politiko in narodno zdravje:

Dr. Dolšak s. r.

Vprašanja in odgovori.

Dopis Krajevnega odbora iz Celja:

Ker se nam Vaše pojasnilo glede spremljevalcev invalidov I. skupine pri potovanjih po železnici ni zdelo dovolj jasno, smo se obrnili na ravnateljestvo drž. železnic v Ljubljani in vprašali:

V § 12 pravilnika o voznih olajšavah je navedeno, da pripada spremljevalcem vojnih invalidov I. skupine tudi pravica do brezplačne vožnje.

Drugi odstavek pa pravi, da imajo invalidi, kadar potujejo po privatnih poslih, 50% popust normalnih cen, torej le invalidi ali s spremljevalci? Ker imajo invalidi I. skupine napisano »s spremljevalcem« je logično, da imajo tudi spremljevalci ugodnost pri vožnji.

Kakšna je ta ugodnost?

Direkcija državnih železnic je odgo-

Vojno gorje.

Utonilo je v pozabljenost. Kdo bi se menil? Štirinajst let je minilo, po svetovni vojni, po sklenitvi miru med državami. Mesta, trgi in vasi porušene od granat ali požoge od plamenov so dobile prvotno sliko, belb in okusno; po njivah ter senožetih je pridna roka oratarja izravnila vrstine in jarke. Pognala je po poteptani zemlji, zopet bujna; zelena travica, zabrisala je sled trdega vojaškega kopita. Mlad rod, ob vojnih letih še v povojih, obdeluje naša bajna polja, poje, se smeje ter sanja o krasni bodočnosti. Prošlo svetovno vojno, takratnih braniteljev jemlje le redko v misel; niti se ne zaveda, da je ta njihova zemlja obvarovana za ceno krvi njih prednikov, njih bratov in očetov.

Toda pri nas invalidih ni tako. Z nami žive mnogobrojni bridki spomini. V pretežni nam je po vojni uničeno vse drago in blago človeka, ugonobljeno naše zdravje, uničena naša bodočnost. V srce pada tuga, ko iščeš skozi svoja najlepša leta sončnega žarka, toda zaman; povsod samo megla in bridkost.

V spomin mi prihaja često silovito hrepenenje po milem domu ter dragih svojcih, ki sem jih predavnim ostavil. Šest dolgih let pa je minulo, predno se mi je izpolnila želja. Opuščen sem bil iz bolnišnice domov.

Potoval sem domov poln radosti? Ne! Kakor mora me je tlačila v prsih zavest, da nisem zdrav, da mi ne bo mogoče še prijeto za kmetско delo. Kdaj si opomore? Kmalu gotovo ne, ali pa nikoli. Ne živeti ono lepo, mirno in poetično življenje na kmetih, bržčas le umreti se vračam. Izhiram kakor cvetka, ki so ji korenine potrgane.

Kdo je zakrivil, kdo me je upropastil? Liki tubrobno zvonjenje se je oglašalo v mojem srcu. Zvonjenje k pokopu. Res pozdravim kmalu domači kraj, zazrem svoj mili dom, poljubim in objamem svojo mamico in sestre, toda podati roke očetu mi ne bo mogoče. Brat mi je sporočil pred par tedni, da očeta že tri leta več nimam. Umrl je koncem vojne; grob ga zakriva mrzel in otožen. To je torej sad našega klatenja po svetu. Ostati brez očetovega blagoslova ob smrtni uri, niti orositi njegove zadnje postelje s solzo ljubezni in zahvale. Čez hribe in ravni mi je

koprnelo srce dan in noč po skorajšnjem svidenju z očetom, toda došel sem — prekasno.

Kako žalostni spomini.

Vlak je švigal mimo drevja, hiš in vasi. V svoje tužne misli poglobljenega me niso zanimala cvetoča polja ali zeleni hribi. Le eno ni ušlo mojim očem. Upadli in medli obrazi ljudstva, brez rdečica in smeha na licu. Tolmačil sem si iz tega obilico trpljenja in skrbi, bržčas tudi pomanjkanje kruha; skladno z našim stradanjem po frontah.

Dosihmal odprto polje se je jelo čimdalje bolj krčiti, vlak je sopihal večjidel po preseki med hribi, obrastlimi z gozdovi. Jele so se že vrstiti tudi znane mi postaje. Še dve, še ena in vlak se je ustavil na moji domači postaji.

Prvi domačin, ki me je izstopivšega pozdravil, je bila moja zlata mamica. Da, edino materina ljubezen je pristna, vroča, brezmejna ter zvesta v sreči kakor v nesreči, dočim je tisoče ljubezni na svetu le radi bogastva, časti ali celo hinavščine. Torej moja mama mi je privedla nasproti njeno ljubeče srce. Solze so ji stopile v oči, ko me je zagledala tako izdelanega, izpremenjenega. Padla sva si v objem brez besed, le dvoje src je govorilo glasno, kaj vse čuti mati — sin ob svidenju po vojni.

Pot proti domu sva ubirala polagoma. Šele gredoč sem opazil, kako zelo se je reva postarala, kako utrujen je njen korak. Bridko tugovanje so bile njene besede, zlasti nad smrtjo našega očeta.

»Kako zapuščen sem bila, sinko moj,« se ji je izvilo končno med jokom iz prsi.

»Verjamem, ljuba mamica, veliko ste trpeli in prestali; kaj pa sestre? So vas li morda tudi one zapustile, odšle služiti?«

Na vprašanje vpre mati vame svoj kalni pogled, ter reče:

»Sta šli služiti, sta; obe k Bogu, upam. Obe sta umrli 16. leta v bolnišnici v Gradcu. Nisem pa ti z obvestilom hotela bojnega trpljenja še pomnoževati. Srce, sem mislila, mi mora počiti od žalosti. Sinovi Bog ve kje v smrtni nevarnosti, oče in hčerke pa v grob. Niti očesa nisem po več noči mogla zatisniti od tuge — in ...«

»In kaj se je še zgodilo, mama?« Mrzel pot me oblije.

»Tvoj brat L. tudi ne živi več,« nadaljuje mati z bolestjo. »Zadala mu je, izkopala prerañi grob gorja

polna vojska. Srce se človeku stiska. O tujina! Brez rožic, brez sveč bo na dan Vseh svetih klical na tujem njegov grob mater in brate med neznanim ljudstvom. Pismo s črnim robom mi je prineslo to žalostno vest. Jutri ti ga pokažem.«

Kako težki spomini!

Po dveurni pešhoji sva stala z mamco pred mojo domačijo. Prva je stopila mati v sobo, za njo jaz. Čudno je vplivala name tubrobna praznina. Kakšna izprememba vendar, prej in zdaj po vojni. Zaplakal bi človek. Vendar, vsaj ti, draga moja rodna hišica, še stojiš, skromna sicer, a bogata prijaznosti in sladkega miru. Koliko let sem pogrešal ta blaženi mir. In mama še živi, in dva brata tudi. Delila sta z menoj isti delež na bojnih poljanah.

Hišica naša je klicala po čvrsti, zdravi roki. Mamici so moči odpovedale, a moje stanje se ni hotelo izboljšati. Kako povsem drugače je bilo pred vojno. Zavihal sem si rokave, pljunil v roke in delo, bodisi katerokoli, se je kar topilo pred menoj. A danes ... Niti v delu mi ni mogoče potopiti svojega vojnega gorja, katero je v duševnih ranah mnogokrat najboljši lek. Ah, srečni prošli časi, ko bi se vrnili! Toda zaman vsi klici, vsi vzdih. Gorje, strašno gorje vsled proklete vojne. Brezkončno gorje za marsikoga. Kaj vse je čutilo moje srce, ko sem ostajal vsled boleznih brez haska za prospeh naše hišice, bil dolga leta pretežno le v postelji, mi ni mogoče popisati. Ljubil sem svojo rodno grudo iz dna duše. Kakor svojo dobro, nenadomestljivo mater. Toda gorje! Odstopiti sem moral dedno pravo mlajšemu bratu. In on se je milemu domu izneveril. Naša hišica je danes v tuji lasti; prodal je brat v svoji nepremišljenosti od očeta podedovano tako rekoč najdražjo svetinjo, ki jo spoštujeta, ceni in varuje dostikrat celo nevernež.

A jaz in moja mama danes? Odpotovala je moja zlata mamica spomladi obiskat moža in hčerke v domovino neskaližene sreče, odkoder ni več povratka. Z njeno smrtjo mi je ugasnilo tudi edino gorko in ljubeče srce med tisočeriimi hladnimi, brezčutnimi.

Brez roditeljev, brez doma, brez zdravja, brez kruha se potapljam danes dan na dan v svoje bridke spomine. In to ne preštane, dokler še mene ne zagrne gladna prst.

O vojska, vojska, kaj si nam napravila!

vorila z dopisom z dne 23. maja 1933 pod št. 12653-I-33:

»Na Vašo vlogo z dne 20. t. m. št. 341 sporočamo, da uživajo spremljevalci vojnih invalidov I. grupe, ki imajo železniško legitimacijo s pristovkom: „vojni invalid s spremljevalcem“, brezplačno vožnjo kadar spremljajo vojnega invalida, ki se koristi polovične vozne karte na podlagi železniške legitimacije.«

Torej je na ta način pojasnjeno, da se vozita na eno polovično karto invalid I. skupine in njegov spremljevalec (oba skupaj) in ni treba za spremljevalca nič posebne polovične karte.

Vprašanje:

Franc Platinovšek, vojni invalid prosim, da mi odgovorite v listu: Ali lahko napravim prošnjo za odkup invalidnine in če mi bo premalo ponudena, da potem lahko odklonim?

Odgovor:

Odkupnino lahko odklonite, ako niste z njo zadovoljni.

Ko prejmete obvestilo, pač ne podpišete izjave, ki se zahteva. Lahko pa takrat še s posebno vlogo odgovorite, da odkupnino ne sprejmete.

Naše gibanje.

Ptuj. Tukajšnji Krajevni odbor je odposlal 1. junija t. l. 117 opominov vsem onim članom in članicam, ki so v zaostanku na članarini, kakor tudi na naročnini za list. V teh opominih je stavljen pogoj, da se mora poravnati članarino in naročnino za list za nazaj in za naprej najkasneje do 15. junija t. l., v nasprotnem slučaju bomo primorani list ustaviti. Ker se temu pozivu niso vsi odzvali, pozivamo ponovno vse one, ki tega niso storili, da čimprej, najkasneje pa do 15. julija t. l. uredijo, ker je to zadnji rok, katerega stavimo.

Kdor tega ne more storiti osebno v naši pisarni, naj to poravnava po poslani čekovni položnici. Nakazati pa mora brezpogojno na opominu označeno vsoto! — Članstvo, ki ne izvrši svoje dolžnosti napram svoji stanovski organizaciji, nima pri isti ničesar več opraviti in tudi ničesar zahtevati. Za morebitne posledice bo vsak sam odgovoren.

Toliko na znanje in ravnanje!

K. O. Ptuj.

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

VELIKA ZALOGA

suknenega blaga za moške in ženske obleke. Lepa izbira svilenih rut in žepnih šerp.

Krojači in šivilje, pišite po vzorce!

Ptuj. Naznanjamo, da je na tukajšnjem kolodvoru za oddati majhna trafika. Otvorjena je le kadar stoje osebni vlaki na postaji in to le podnevi. Zaslужek ni velik. Prednost imajo vojni invalidi in vdove.

Reflektanti naj se zglase v pisarni Krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Ptuj.

Krajevni odbor U. V. v Celju priredi letos svojo običajno **IX. invalidsko tombolo dne 2. julija 1933.** V slučaju slabega vremena pa se vrši prihodnjo lepo nedeljo v juliju mesecu ob 15. uri pred Narodnim domom v Celju. Vsega je preko 500 vrednostnih dobitkov, preko 10.000 dinarjev. Prva dva glavna dobitka v »jurjih«.

K obilnemu obisku se vabijo vsi prijatelji vojnih žrtev in vsi invalidi in vojne vdove, ker se bo čisti dobiček kot vsako leto vporabil za podporo naših najrevnejših članov. Tombolske karte se bodo prodajale po 2 Din 50 p.

Krajevni odbori še niso vsi poslali letnih obračunov za leto 1932. Opozarjamo vse, da se točno drže pravil in pošiljajo obračune točno vsakega pol leta.

Inserate naj nabirajo naši tovariši tudi izven Ljubljane. Mnogo je trdk, ki izdelujejo in prodajajo predmete, kakršne rabijo tudi invalidske družine. — Ker gre naš list skoro v slehro vas naše banovine, pa tudi v vse druge važnejše kraje naše države, je inseriranje v našem listu zelo pomembno in uspešno. — Nabiralcem damo procenete.

Nemškega Reichsbunda ni več.

V Nemčiji je pod gornjim imenom obstojala organizacija invalidov, vojnih žrtev in ostalih družin.

Sedanje politične razmere so jo prisilile, da je morala prenehati in jo je prevzela narodno-socialistična državna zveza vojnih žrtev.

Na ta način so tudi nemške invalidske organizacije prešle iz čisto samostojnega organizacijskega delovanja v politične roke.

Reichsbund je bil član internacionale vojnih žrtev in bojevnikov Ciamaca in se je močno udejstvoval za skupno internacionalno delo.

Ima pa tudi velike zasluge za notranje delo v prid nemških vojnih žrtev.

Do te spremembe je prišlo na sledeči način:

Dne 14. marca t. l. je izdal Reichsbund manifest vsem vojnim žrtvam, da se kakor vedno tudi še naprej postavlja na stališče državne ureditve v smislu rezultata državnozbornskih volitev od 5. marca t. l. in bo podpiral vlado pri njenem prizadevanju, rešiti nemški narod iz duševne in gospodarske krize.

Stoječ nad vsemi strankami hoče delati tako naprej, svojega nacionalnega stališča in prepričanja pa si ne pusti nobenemu odrekati, ker so njegovi člani z žrtvami med vojno pokazali v tem smislu dovolj jasen izraz.

Ker je s tem Reichsbund pokazal, da ni za Hitlerjevo diktaturo, je takoj trpel posledice.

V aprilu t. l. so dobile posamezne organizacije komisariat in omejitve poslovanja.

Predsednik Reichsbunda je dvignil protest pri delavskem ministrstvu, češ, da je to marksistična organizacija, ki stoji na temelju Weimarske sestave in hoče služiti narodu.

Lahko podvzame spremembe v osebnih ozirih kot se želi, ne more pa voditi računa o zahtevah političnih strank.

Izšla je zahteva, da mora celokupen Reichsbund prestopiti k nacionalistični državni zvezi. Pod temi okolnostmi je bila telegrafično sklicana državna skupščina Reichsbunda za 29. april t. l. z dnevnim redom: »Nadaljnji obstoj.« Udeležilo se je 37 podružnic in 1 komisar.

Skupščina je sklenila, da razpusti z dnem 31. maja celokupni Reichsbund.

Članom organizacij pa se priporoča radi zavarovanja njihovih zahtev pri-

stopiti k nacionalni državni zvezi nemških vojnih žrtev.

Na ta način seveda je prestalo vsako zastopstvo iz Nemčije v internacionalni Ciamac, ker sedanja nacionalna organizacija sigurno ne bo hotela sodelovati v kaki internacionali.

Delovna dolžnost v Ameriki.

Ampak ne za vse.

Dne 13. marca 1933 je bil tudi v ameriških Zedinjenih državah sprejet zakon o delovni dolžnosti. Po tem zakonu bi iz nezaposlenih zbirali posebne oddelke civilnih delavcev, ki bi morali služiti po eno leto z vso preskrbo in majhno mesečno plačo. Opravljali bi pogodovanja, izboljšavali zemljo in podobno. Zaenkrat bi ti oddelki šteli 250 tisoč oseb. (Smešno! Nezaposlenih je tam 15 milijonov!) Predsednik ameriške strokovne organizacije je izjavil, da syobodne strokovne organizacije odklanjajo službeno dolžnost, ki zaradi nizke mezde znižuje delavske mezde. Vsa navedena dela naj bi se opravljala po običajnih mezdah in s prostovoljnim delavstvom, vse delo v vojaškoslužbeni obliki pa izključilo.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan, Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna „Slovenija“ v Ljubljani. — Predstavniki za tiskarno: Albert Kolman.

Vpoštevajte tvrdke, ki oglašajo v našem glasilu!

LEGAT — specerija — delikatesa — zajutrkovalnica
Ljubljana — Miklošičeva cesta št. 28
Kava, dnevno sveža iz lastne novodobne pražarne

Julija Polajenko

Izdelovanje in barvanje klobukov ter volneni izdelki domače izdelave.

LJUBLJANA, Klunova ulica 7

Vabimo Vas,

oblečite se pri nas

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

Za mal denar — Trenchcoate, suknje, obleke, perilo in drugo.

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

naš pravi domači izdelek!

Vojni tovariši in invalidi!

Priporoča se tvrdka damskih slamnikov in klobukov

Cecilija Bricelj, Ljubljana

Križevniška ulica št. 2 in Vodnikov trg (stojnica)

Vam nudi dobro blago po najnižjih cenah. Sprejemajo se popravila in barvanje vseh vrst klobukov.

Dr. Pirčeva sladna kava

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.